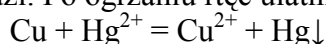

Prosta metoda analizy mieszaniny kationów I podgrupy II grupy (bez wytrącania siarczków).

Analizowana mieszanina zawiera jony: Hg^{2+} , Pb^{2+} , Bi^{3+} , Cu^{2+} , Cd^{2+} oraz aniony NO_3^- .

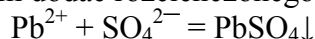
Wykrywanie Hg^{2+} :

Kroplę mieszaniny umieścić na blaszce miedzianej. W obecności jonów Hg^{2+} pokryje się ona szarym nalotem rozdrobionej rtęci, a po przetarciu kawałkiem tkaniny obserwujemy srebrzysty nalot amalgamatu miedzi. Po ogrzaniu rtęć ulatnia się i plamka znika.

Wykrywanie Pb^{2+} :

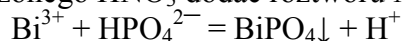
Do probówki z badanym roztworem dodać rozcieńczonego roztworu H_2SO_4 .

Wytrącenie białego, drobnokrystalicznego osadu PbSO_4 świadczy o obecności w analizowanej próbce jonów Pb^{2+} . Osad ten można odsączyć, rozpuścić na sączku w ok. 30% roztworze $\text{CH}_3\text{COONH}_4$, a do przesącza dodać roztworu KI i wytrącić żółty osad PbI_2 .

Wykrywanie Bi^{3+} :

Do badanego roztworu zakwaszonego HNO_3 dodać roztworu Na_2HPO_4 .

Wytracony biały osad fosforanu(V) bizmutu(III) w odróżnieniu od fosforanów innych kationów I podgrupy jest nierozpuszczalny w rozcieńczonym kwasie azotowym(V).

Wykrywanie Cu^{2+} :

O obecności jonów Cu^{2+} świadczy niebieska barwa próbki spowodowana obecnością jonów $[\text{Cu}(\text{H}_2\text{O})_6]^{2+}$.

Wykrywanie Cd^{2+} :

Identyfikacja jonów Cd^{2+} nie jest możliwa z próbki pierwotnej i wymaga oddzielenia pozostałych kationów.

W tym celu do badanego roztworu należy dodać roztworu SnCl_2 . Wprowadzenie jonów chlorkowych powoduje wytrącenie osadu PbCl_2 , natomiast jony Sn^{2+} redukują jony Hg^{2+} i wytrąca się osad Hg_2Cl_2 , który wobec nadmiaru reduktora ciemnieje i rozkłada się do rozdrobionej, koloidalnej rtęci. Osad ten jest trudny do sączenia, dlatego też bezpośrednio do zlewki z osadem dodajemy nadmiar wody amoniakalnej. Po dodaniu NH_3 aq szary osad zawiera: $\text{Pb}(\text{OH})_2$, $\text{Bi}(\text{OH})_3$, $\text{Sn}(\text{OH})_2$, $\text{SnO}_2 \cdot n\text{H}_2\text{O}$, Hg , natomiast w roztworze znajdują się amoniakalne kompleksy jonów Cu^{2+} i Cd^{2+} .

Po odsączeniu osadu, do ciemnoniebieskiego przesącza dodajemy jonów cyjankowych i wykrywamy jony Cd^{2+} w reakcji z wodą siarkowodorową.

W celu uniknięcia stosowania toksycznych cyjanków można stosować następujący tok postępowania:

amoniakalny przesącz zakwaszamy H_2SO_4 i dodajemy roztworu $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$. Po kilkuminutowym ogrzewaniu odsączamy czarny osad CuS oraz skoagulowaną siarkę. Przesącz zubożeniemy wodą amoniakalną i dodajemy H_2S aq celem wytrącenia żółtego osadu CdS .

Metodę opracował Maciej Walewski.

- Powyższa metoda została przetestowana przez grupę 37 studentów (uzyskano 36 prawidłowych wyników).